Optimalisering van de screening naar osteoporose aan de hand van de FRAX tool: een praktijkverbeterproject.

Haio: RAHOENS Tali , U.G.
Promotor: VAN NULAND Marc , KUL
Praktijkopleider: DE WITTE Pierre , Deprost Luc , FOUCKOVA Alice , VANDENECKER Kristiaan

Context: Osteoporose of botontkalking is een aandoening gekenmerkt door lage botmassa en verminderde kwaliteit van de micro architectuur van het bot. Hierdoor is er een verhoogd risico op broosheidsfracturen. De diagnose wordt vaak pas laattijdig gesteld. Dit is als men een fractuur oploopt. Er zijn verschillende risicofactoren geassocieerd aan het hebben of ontwikkelen van osteoporose. De behandeling van osteoporose bestaat uit zowel medicamenteuze als niet-medicamenteuze therapieën. Lichaamsbeweging en voldoende inname van calcium en vitamine D zijn niet-medicamenteuze maatregelen. Eerste keuze anti-osteoporose medicatie zijn de bisfosfonaten en Rank Ligand inhibitor, deze remmen de botafbraak. De FRAX tool berekent het risico dat een persoon binnen de 10 jaar een majeure broosheidsfractuur en heupfractuur oploopt. Het doel van dit praktijkverbeterproject is om die mensen te identificeren die een verhoogd risico hebben binnen de praktijkpopulatie van de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: Het doel van dit praktijkverbeterproject is om die mensen te identificeren die een verhoogd risico hebben binnen de praktijkpopulatie van de huisartsenpraktijk.

Methode: Voor de literatuurstudie werden artikels gezocht in PubMed met de zoekterm ‘Osteoporosis screening AND Frax tool’. Een tweede zoekterm die gebruikt werd was ‘Osteoporosis treatment guidelines’. Het praktijkverbeterproject werd uitgevoerd in de huisartsenpraktijk. Voor de aanvang van het project werden er enkele analyses uitgevoerd op het dossiersysteem. De screening werd uitgevoerd bij vrouwen van 65 jaar en ouder en bij mannen van 70 jaar en ouder die ambulant naar de consultatie kwamen. De screening gebeurde aan de hand van de FRAX tool. Door deze berekening werden ze ingedeeld in een bepaalde risico schaal, namelijk laag risico, matig risico en hoog risico. Afhankelijk daarvan werden er bepaalde interventies uitgevoerd. Na afloop van het project werden dezelfde analyses als voordien uitgevoerd.

Resultaten: Het vroegtijdig opsporen en behandelen van osteoporose is nuttig. Met de ouder wordende populatie, zal het aantal mensen met osteoporose stijgen in de komende decennia. Uit onderzoek blijkt dat de FRAX tool het fractuur risico goed kan inschatten. Dit is een kosteneffectieve manier van screenen. Bij aanvang van het project waren 7,1% van de vrouwen gediagnosticeerd met osteoporose. Slechts 1,34% van de mannen had de diagnose osteoporose. De screening werd bij 28 patiënten uitgevoerd. 16 patiënten hadden een laag risico, 12 patiënten hadden een matig risico. Geen enkele patiënt had een hoog risico op een majeure broosheidsfractuur. Geen patiënten hadden osteoporose, 4 patiënten osteopenie en 2 patiënten had een normale botdichtheid. Na afloop van het project waren 7,5% van de vrouwen gediagnosticeerd met osteoporose. 1,32% van de mannen had de diagnose osteoporose.

Conclusie: We kunnen concluderen dat de screening naar osteoporose aan de hand van de FRAX tool in deze praktijk geen patiënten kan identificeren die osteoporose hebben. De tool kon wel patiënten identificeren die osteopenie hebben en die daardoor een verhoogd risico hebben op broosheidsfracturen. Het aantal patiënten dat medicatie kreeg na afloop was toegenomen. De FRAX tool is een effectief instrument om patiënten met een verhoogd risico op fracturen te identificeren.